ГОД. V СОФИЯ, ОКТОМВРИ 1937 ГОД. БР. 2

Здравец

ДЕТСКИ ВЕСТНИКЪ ЗА ЗДРАВНО ВЪЗПИТАНИЕ, ПРЕДПАЗНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЪ ЖИВОТЪ

РЕДАКЦИЯ: ВАЛКАНСКИ 9, III. СЪ ПРИЛОЖЕНИЕТО ЕДИНЪТ БРОЙ — 1 ЛЕВА
безъ правото на подарчъкъ
НА ПАСТИРЧЕТАТА ГОЛЯМА ПОСТАВКА

ИЗЛИЗА МЕСЕЧНО ПРЕЗЪ УЧЕБНАТА ГОДИНА ВЪ 10 БРОЯ
Гл. редакторъ: Д-ръ М. СТАНЧЕВЪ — пед. на възр. и детски болести
Редакторъ-стопанинъ: Здравка Д-ръ Станчева
София, I. Сердика 18, II ет. Позц. чек. сметка № 1413. Тел. 2-73-27

Приносимъ и препоръчваме отъ 10 юнъ сл. годинъ, прив. ул. № 340 отъ 5. 2. 1936 г. и отъ Гл. Дир. нар. здраве сл. изд. № 12240, 17. VIII. 1936 годинъ

Най-ценното богатство

Имало нѣкадѣ единъ много беденъ човѣкъ, който билъ голѣмъ здравенякъ и много изръжвалъ на работа. Той не билъ доволенъ отъ живота си и постоянно се оплаквалъ. Все завиждалъ на богатството на своя съсѣдъ, който пъкъ постоянно боледувалъ и се нѣкулалъ цѣлъ нощотъ. Умрзналъ на богатия човѣкъ да го слуша и веднъжъ му казалъ:

— Ще ти дамъ половинъ милионъ лева за двѣ ръце. Съгласенъ ли си да ги отрежатъ глупави човѣче? Сегнатъ се здравитѣ бедненъ, поразмислилъ и решително отговорилъ:

— Не, не си продавамъ здравето и за милионъ. Моитѣ здрави ръце ще ми спечелятъ прехрана и пари.

— Тако е, отговорилъ богатия. Нѣма по-голѣмо богатство на свѣта отъ здравето на човѣка. Язъ съмъ нещастенъ, въ́рнѣхи, че имамъ пари, защото съмъ постоянно боленъ и негоденъ нито за работа, нито за веселба.

Добре размислете и вие мили здравчета въ́рху това съ́ровище за чо́вѣка — **здравето**. Кой отъ васъ би го продалъ за пари? То е безцѣнъ камъ́нъ, и златна гривна, пълна кесия съ пари и висока жѫда, голѣма нива и сѫкла фабрика!

Пазете здравето си! Работете за него. Учете се на него. **В. Здравецъ** нѣма само една задача — да ви научи на здравъ животъ. Четете го добре заѫзнѣте правилата на здравето. Покажете го на всички свои другарчета и имъ обяснете какво значи здраве. Ябонирайте всички свои познати за него.

Чичо Здравецъ

Златинка

Отъ съ́нъ сутринъ кога стана
малката Златинка,
зине тя какво да прави —
въ́рви го саминка.

Скоро дрешкитѣ си чисти
грабва и облича
и къ́мъ чучурчето бѫ́рзо
пъ́рва се затича.

Тамъ ръце съ вода студена
хубаво измина
и лицето зачервено
пъ́ркна и обѫ́рна.

Па, засмѣна, съ ръце пъ́лна,
и руса косица
съ бѣлазана лента и прическа
въ хубави рѣ́снци.

Щомъ закуси „богомъ“ казна
на татко и мама,
съ книжки въ́въ ръ́ка, излѣзна
съ радость най-голѣма.

И въ́ школото, между всички
както щѣ́тѣ въ градинка,
пакъ е пъ́рва ученичка
малката Златинка.

Александъръ Земин

Като цвѣтъ въ градинка

Змей Горяниинъ

Слънчеви сълзи

Колко сѫ хубави топлитѣ есенни вечери прѣтъ гроздобера!

Преди да залѣзе слънцето задъ далечнитѣ сини ридове, пухкави бледо-розови облачета му прегрѫждатъ пътя, стѫлпвайтѣ се съвсѣмъ нискО надъ кръ́згозора, сетне бѫзо почерненѣватъ, докато се прѣвърнатъ въ пъ́лна алена нивица. Тогава надъ лозята лѣга синкавъ сумракъ, пожлъ́тѣлитѣ листа на дъ́рветата сѣ́ватъ тъ́мно сини и самитѣ дъ́рвета запринчиватъ на нѣ́какви чудновати животни — голѣми и страшни, като жи́вотнитѣ за конто дѣ́до ми е разправялъ приказки.

Въ́ двѣ́нечата заглъ́ждатъ веселитѣ пѣсни на момитѣ и момцитѣ, затѫ́кнѣ съ́рцѣнетѣ на тежкитѣ постави, не се чу́ватъ зазлъчетата на добитъ́ци.

По небето затрептѣ́ватъ звезди, като не ди́ помрѫзвани отъ ленив вечерѣ́нъ вѣтъ́ръ. Отъ западъ се издигатъ нѣ́колко черни облаци и се стоплятъ въ синьото небе. Я на изтокъ, между клонетѣ на брѣ́зата се появва голѣ́мото лице на луната.

— Дѣдо, виж, луната! Прилича на пречепена ръ́жена питка! Дѣдо не погледна усмихнатъ:

— Е, като прилича на питка, защо не отидешъ да ги отъ́кснешъ единъ кѫ́шей отъ нея? Знаешъ ли колко ще ти се ослади ръ́жена питка съ грозде!.. Чудо!

— Че грозето и безъ това си е сладко!

Дѣдо се смѣе, изтъ́рсва огъ́ня отъ лулата си и лѣга до мене на сѣ́ното.

— Хайде, зави́й се добре съ черга́та и заспивай. Утре ѝ зори ще дадатъ́ бере́нетѣ, а ти́ ще тръ́бва да ги посрещнемъ бу́ди и весели!

Завива́мъ се, спи́сваме очи, мисля́ се за утро́то, когато лозе́то ни о́тново ще е́не отъ пъ́сни, ала не мога да заспи́. Очитѣ ми сами се отва́рятъ за да гонятъ по небе́то ръ́жената пи́тка.

— Дѣдо, разка́жи ми е́дна приказ́ка!

— Хайде, голѣ́мъ мѫ́жи си вече! Какви приказ́ки ще ти разка́жа! Ти ходи́ш въ учи́лище, ото́ мене по́вече зна́еш. Спи́ сега, спи...

— Разка́жи ми за грозде́то.

— Какво да ти разка́жа за грозде́то? Утре като ста́нешъ, ида́ изпъ́ш дре́шти — и ти питай какво́то щѣ́шъ!

— Кой е направи́лъ грозде́то?

— Ухъ, ухъ, ухъ! — съ́рди се дѣдо. — Лошо мо́ме, си ти, щомъ не заспи́ваш. Не сѫ́та тона, ачи разсъ́ждъ и мене... Ка́ко направи́лъ грозде́то, кой направи́лъ небе́то, кой на́прави земя́та, кой? Дѣдо Го́сподъ Толо́вонъ! Язъ се спо́тавамъ и чака́мъ. Зна́мъ, че дѣдо ко́лкото и да се съ́рди — що́ ме́ни мо́ме и ще ми разка́жа нѣщо́ мѫ́дро. Той е жи́нѣлъ толко́ва го́дини, толко́ва много е ви́дѣлъ, толко́ва много е научи́лъ.

— Спи́шъ ли ве́че? — пита дѣдо.

Ще ми се да приспи и да се насмѣ́ра, а́ла отговарѣ́мъ ти́ко и смирено:

— Не спи́. Чакамъ да ми разка́жешъ приказ́ката.

И дѣдо почна. Той се изпра́ви на лъ́кти и загово́ри съ ти́хъ равенъ гла́съ, съ нѣ́колко гла́сни, кои́то нѣ́какъ съмъ слу́шалъ:

— Имало е́дна бе́дни сира́чета — братъ и сестри́че. Тѣ́ били още много ма́лки за да мо́гатъ да зада́тъ са́ми пре́храна, но милости́вни хора и́мъ помагали сегнъ́-то́чнъ. Прежи́вѣли. Пролѣ́тъ бѣ́рнали из гора́та, прода́вали ги на милости́вни хора и си купува́ли хлѣ́бъ. На пъ́тя́та сѣ́бирали сѫ́чи, ягоди, боровинки, а́ бѣ́рачетѣ, кое́то било и по-голѣ́мо, правило чудни сви́рчета. Всичко то́ва продавали. Посе́стрината пари и за презъ зимата. Е́динъ пъ́тъ още по́лѣмо зло постигна́ло тия две добри де́ца. Сестри́чето се разболѣ́ло. По цѣ́лни нощи братчето стоя́ло кра́й болно́то момиче́нце, ко́ето е́дни́ствено пари за цѣ́рове, продало всичко какво́то имали и пасъ́ не успѣ́ло да го излѣ́кува. Сѫ́щитѣ чухала съ костеливи́тѣ си пръ́сти по малко́то прозо́рче на тъ́мната колиба и викала: „Жи́ви́ме, дай ми сестри́чето си, защото на дъ́до Го́спод ѝ тръ́бва още е́дно ангелче!“ На момчи́нето се свиква́ло сѫ́рцето отъ болка и сѫ́рдѣ́ бѫ́лка тъ́ка да даде сестри́чето си? Та нали ано даде и него ще остане самъ́-са́мо въ́ свѣ́та? Нали то му било е́дни́ча радость въ́ живота? Тогава момчи́нето стана́ло, вдигна́ло на ръ́це болно́то де́те и тръ́гнало съ него по свѣ́та да ди́ри́лъ́ѫ. А на сѫ́ръ́тъ́та се помоли́ло: „Го́спожѝ, моля ти се. Почакай три дни! Яко до тогава не наме́рѝ дѣ́лъ́ — взе́ми сестри́чето ми!“

— Било къ́сно есѣ́нь. Полето било пусто. Гора́та вече́ било пожлъ́тѣла. Прелетѣ́ли пти́ци отлита́ли на югъ́. И въ́ то́зи пусто́шъ, прѣ́тъ гора́ и полета въ́рѣ́ло мо́мчето́то съ болната си сестра. А́ трѣ́тиятъ ден дошлъ́ тъ́й бъ́рзо и не́очакване́! Момчи́нето се на́мирало на е́динъ лъ́лъ́мъ покрѣ́тъ съ пъ́лзящи растения. То било оставило сестри́чето си до́лу и се подка́чило на хъ́лма, за да не ви́ди какъ́ще дойде сѫ́ръ́тъ́та да го взе́не. И запе́ва́ло. „Заспа́ла́ло отъ́ва́ ка́ко се подсе́ла́ло после́нитѣ ми́гове на бо́лното.

— Заспи́рило мо́мчето́то и съ пѣ́сни́та си запо́чвало да мо́ли слъ́нцето: „Слъ́нце́ясно и сѣ́лто, ти сѣ́лтнѣ́ш горе́ висо́ко и ви́ждѣ́ш много да́лечо. Ви́ждѣ́ш ли нѣ́йде да и́ма лъ́ч зарадъ́ мойте сестри́че. Дори́ пре́зъ мо́ре да бяде́, ще ида да ѝ́ни́ма́ш!“ И толко́ва горѣ́ша била мо́лбата на мо́мчето, че слъ́нцето заплака́ло. Заплака́ло съ ка́пи зла́тни съ́лзи, а тѣ́ запо́чвали да ка́пятъ по клонки́тѣ на тъ́зи́ждѣ́тѣ растения, и се прѣ́връ́щали на бистри зла́тисти зръ́нци. Момчи́нето не ги ви́ждало защо́то стисна́ло очи, та да не ви́ди какъ́ще залѣ́зе слъ́нцето. Защо́то слѣ́дъ залѣ́зе тръ́бвало да дойде смъ́ртта. А слъ́нцето не бъ́рзало да залѣ́зе. Покъ́ртено отъ жалбѣ́та, то грѣ́ело на сѫ́ръ́тъ́ло не́бо́то часо́ве, дока́то момчето напало отъ умора и сѫ́рдъ́ и отво́рило очи. Тогава видѣ́ло зла́тистѣ́тѣ зръ́нца — слъ́чевитѣ сълзи и зачудено запо́чнало да ги съ́бира. Когато ги занесло на сестри́чето си — то бъ́рзо се съ́зе́ло. Озда́равѣ́ло, като по чудо...

— Гро́зето е слъ́чевитѣ съ́лзи. Разбра ли ко́й го е направи́лъ? Спи́ш ли ве́че? Ехъ́, съ́нъ́ло, съ́нъ́ло! Ти спи́ш, а язъ се мо́ра да ти разка́рвамъ приказ́ки — Но язъ не спя́. Язъ чу́вамъ, при́ка́зва́та до кра́й и сѫ́ка́ш до́лавамъ звуу́тѣ на чудна́та пѣ́сни́, съ ко́ито момчето́то е мо́лело слъ́нцето, и сѫ́ка́ш ви́ждамъ самото мо́мчене́то́ско́ро въ́рѣ́ѫ́ло нашето лице, и сѫ́ка́ш слъ́ч ка́къ́ѫ́ ти́ ко́ето мо́мчене и аз мо́ля слъ́нцето да да́де здраве на всички хора...